

T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ

7/8997

SAYI : B.02.1.ABG.0.06.00.00/ 4873
KONU : Soru Önergesi

7 Eylül 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(TBMM Genel Sekreterliği)
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: 13.08.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14725 sayılı yazıları.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan soru önergelerinin cevapları ekte takdim kılınmıştır.

Saygılarımla arz ederim.

Egemen BAĞIŞ
Devlet Bakanı ve Başmüzakereci

EK: 2 Tk.

T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ

7/8997 esas sayılı ve 14771/31907 evrak kayıt numaralı Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin soru önergesinin cevabı:

Soru önergesinde sözü edilen, Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılması konusu çeşitli vesilelerle kamuoyunun önünde değerlendirilirken, konunun evrensel insan hakları bağlamında değerlendirilmesinin ve kendi vatandaşlarımız olan Rum Ortodoks azınlığın ihtiyaçları doğrultusunda sorunlarının çözümü için gerekli diyalogun kurulmasının önemine işaret edilmektedir. Ayrıca, kurulan diyalog kapsamında ve yürürlükteki mevzuatımıza uygun şekilde geliştirilecek çözüm önerileri ele alınırken, aynı şekilde Batı Trakya Türk azınlığı ile ilgili sorunların da eş zamanlı olarak Yunanistan tarafından ele alınması ve çözüm önerilerinin üretilmesinin olumlu bir adım olarak değerlendirileceği şüphesizdir. Din ve vicdan hürriyetlerini kullanırken azınlık mensubu olsun veya olmasın gerek Yunanistan'da gerek Türkiye'de tüm ülke vatandaşlarının eşit haklardan yararlanması Hükümetimiz açısından öncelikli bir konu olarak görülmektedir.

Heybeliada Ruhban Okulu, 1971 yılına kadar Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın onayladığı yönetmelik uyarınca faaliyetlerine devam etmiştir. Okul, 12 Ocak 1971 tarihinde Anayasa Mahkemesi'nin Özel Yüksekokulların Kurulmasına izin veren 625 sayılı Kanun'un bazı maddelerini iptal etmesi üzerine 9 Temmuz 1971 tarihinde bir yüksekokul olarak kabul edilerek kapatılmıştır.

Anayasa Mahkemesi'nin kararına konu olan bu durum doğrudan Heybeliada Ruhban Okulu ile ilgili değildir. Anayasa Mahkemesi, Özel Öğretim Kurumları Kanununa tabi yüksekokulların 1961 Anayasasının 120. maddesi çerçevesinde üniversite kavramı içine girip girmediğini incelemiş ve ismi üniversite olmasa bile üniversite görevi yapan başka yüksek eğitim ve öğretim kurumlarının Üniversite kavramı kapsamında değerlendirileceğini beyan ederek 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 1. ve 13. maddeleri ile 8. maddelerinin 2-3-4. fıkralarının ve 48. maddenin özel yüksekokullara ilişkin hükümlerini iptal etmiştir. Bu çerçevede, Heybeliada Ruhban Okulu'nun Teoloji Bölümü de özel yüksekokul kabul edilerek kapatılmıştır.

Bilindiği üzere, Türkiye'nin kurucu anlaşması olan Lozan Barış Antlaşması, "Azınlıkların Korunması" başlığı altında 37. ve 45. maddeler arasında hükümler taşımaktadır. Bu çerçevede gayrimüslim azınlıklara mensup Türk vatandaşlarının, hukuken ve fiilen diğer Türk vatandaşları ile aynı hak ve özgürlükler ile güvencelerden yararlanacakları belirtilmektedir. Dolayısıyla gayrimüslim azınlıklara mensup tüm vatandaşlarımızın talepleri belirtilen maddeler kapsamında değerlendirilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin herhangi bir uluslararası kuruluş veya ülkeye, herhangi bir cemaate yönelik olarak Anayasamıza aykırı özel bir vaadi bulunmamaktadır. Öte yandan, tabiatıyla uluslararası ve ulusal hukuk sınırları çerçevesinde, kendi vatandaşlarımızın sorunlarını çözüme kavuşturmak, Hükümetimizin bir önceliğidir. Tabii ki eş zamanlı olarak, Yunanistan'ın da Batı Trakya Türk azınlığının sorunlarına aynı duyarlılıkla yaklaşması da çok önemlidir. Bu yüzden, tüm diyalog kapılarını açık tutarak, herkesin haklarını sorunsuzca kullanabilmesi için elimizden gelen gayreti göstermeye devam edeceğiz.

T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ

Yunan yönetimlerinin Batı Trakya Türk azınlığına yönelik politika ve uygulamaları ise, azınlık haklarından yararlandırılmaları temelinde 1960'lardan bu yana tedricen gerilemiştir. Batı Trakya Türk azınlığı, bu çerçevede Yunan Hükümetleri tarafından ihlal edilen haklarını koruyabilmek amacıyla bugüne kadar 8 davayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine taşımıştır. Seçilmiş Müftüler tarafından AİHM'ne götürülen 5 davada, Yunanistan'ın, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) ifade hakkını güvence altına alan 9. maddesini ihlal ettiğine hükmedilmiştir.

Son dönemde Yunanistan'ın Müftülerin kaza yetkilerini kaldırmak suretiyle, seçilmiş Müftülerin tanınabileceği mesajını verdiği ve bu yönde uluslararası toplumun da desteğini kazanmak arayışında olduğu görülmektedir.

Ayrıca, 1927'de kurulan ve Azınlığın en eski sivil toplum örgütü olan "İskeçe Türk Birliği"nin isminde "Türk" kelimesi bulunduğu gerekçesiyle yasaklanması ve aynı gerekçelerle kurulmalarına izin verilmeyen "Rodop İli Türk Kadınları Kültür Derneği" ile "Evros Azınlık Gençleri Derneği" davaları da AİHM'ne taşınmıştır. Mahkeme, söz konusu üç davada da Yunanistan'ın AİHS'nin dernek kurma ve toplantı özgürlüğüne ilişkin 11. maddesini ihlal ettiğine ve İskeçe Türk Birliği davasında ise ayrıca, AİHS'nin adil yargılanma hakkına ilişkin 6. maddesinin ihlal edildiğine hükmetmiştir. Söz konusu kararların uygulamaya konulması amacıyla soydaş avukatlar tarafından başlatılan idari/hukuki süreç halen devam etmekteyse de, Yunan yönetiminin yaklaşımı olumsuzdur. Bu husus, avukatlar tarafından Avrupa Konseyi Delegeler Komitesi ile AİHM'nin ilgili organlarının dikkatine getirilmektedir.

Öte yandan 27 Mart 2007 tarihinde Yunan Parlamentosu tarafından kabul edilen "Batı Trakya Türk Azınlığı vakıf mallarının emlak vergisi, büyük emlak vergisi ve gelir vergisinden kaynaklanan kesinleşmiş borçlarının silinmesini ve vakıfların büyük emlak vergisinden muaf tutulmalarını öngören Yasa"nın ne şekilde uygulanacağı henüz kesinleşmemiştir. Ekonomi ve Maliye Bakan Yardımcısı tarafından bir soydaş milletvekilinin soru önergesine verilen cevaptan, vakıfların vergi borçlarının silindiği ancak, kiraya verilen mülklerin harçları ve kesilen cezalardan kaynaklanan borcun tahakkuk ettirileceği anlaşılmaktadır. Esasen, söz konusu borçların birikmesinden, ödemeleri kabul etmeyen vergi daireleri sorumludur.

"Batı Trakya Müslüman Azınlığının Vakıf ve Taşınmazlarının Yönetimi ve İdaresine İlişkin Yasa", Yunan Meclisi'nde 13 Şubat 2008 tarihinde yapılan nihai oylamayla yasalaşmıştır. Azınlıkla istişarede bulunmadan hazırlanan Yasa, özetle, okul vakıflarını, Azınlık vakıflarından ayırmayı; vakıfların yönetiminde Bölge Genel Sekreteri ile atanmış Müftülere geniş yetkiler tanımak suretiyle, Azınlık vakıflarının otonomisini kaldırmayı amaçlamaktadır. Azınlık Danışma Kurulu, yasanın kabul edilen şekliyle uygulanmasına karşı olduğunu bir açıklamayla duyurmuştur.

Batı Trakya Türk Azınlığının eğitim hakları da yakından takip edilmektedir. Batı Trakya'da 7.000 civarında olan soydaş öğrenciye yönelik olarak azınlık ilkokullarında, Türkiye'deki öğretmen okullarından mezun soydaşlarımızın görevlendirilmesi uygulamasına 1973 yılında son verilmesi; azınlık ortaokul ve liselerine gönderilen 35 kontenjan öğretmenin sayısının, Yunanistan tarafından, İstanbul'daki Rum Azınlığın sayısının azlığı ve mütakabiliyet ilkesi öne sürülerek 1991-1992 öğretim yılından itibaren 16'ya düşürülmesi eğitimi olumsuz

T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ

etkilemiştir. Ayrıca, 2005 yılında, Azınlığın İskeçe'deki ortaokul-lisesine ek bina inşası için yaptığı başvuru hakkında Yunan makamlarının cevabı halen beklenmektedir.

Bölgedeki Azınlık eğitiminin düzeyinin düşüklüğü, soydaş öğrencilere Yunan üniversitelerinde sağlanan binde beşlik kontenjanın etkin kullanımını engellemekte olduğundan, Türkiye, Batı Trakya Türk Azınlığı'na mensup öğrencilere ülkemiz üniversitelerinde burslu tahsil imkânı tanımaktadır. Batı Trakya Türk Azınlığı'nın karşı karşıya kaldığı eğitim sorunlarının aşılmasını teminen kurulan kar amacı gütmeyen Batı Trakya Azınlığı Eğitim ve Kültür Şirketi (BAKEŞ) ahiren faaliyetlerine başlamıştır.

Batı Trakya Türk Azınlığının her türlü sorunu Hükümetimiz tarafından gerek ikili düzeyde gerek uluslar arası platformlarda öncelikli bir şekilde takip edilmekte ve gerekli girişimlerde bulunulmaktadır.

Hükümetimiz, din ve vicdan özgürlüğü ile hoşgörünün bir arada yaşayan normlar olduğunun bilinciyle, herkesin özgür vicdanına saygının evrensel bir değer olması gerektiğine inanarak, ancak Batı Trakya Türklerinin haklarının da aynı şekilde gözetildiğini takip ederek, din ve vicdan hürriyetinin tüm vatandaşlarımız tarafından eşit şekilde kullanılmasının önündeki engelleri kaldırmak için uluslararası normlara uygun ve uluslararası antlaşmalar ve sözleşmeler çerçevesinde çalışmalarını yürütmeye devam edecektir.